

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap. XII. Non vltra neceßitatem indulgendum refectioni corporali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

CAPVT XII.

*Non vltra necessitatem indulgendum
refectioni corporali.*

Angeli te expectant ad cœnam suam, ne fatieris vt pecora cibus corruptis. Qui conuiua vocatus est, nihil domi suæ comedit: conuiua ad cœlum inuitaris, saltem ne satureris in terrâ. Si satur cibus terrestribus, non potest esse bonus conuiua etiam epuli terrestris; quomodo potest esse cœlestis mensæ? Saturitas impedit saporem materialium dapum; quantò plus impedit diuinorum gustum? Lazarus ieiunus, qui nec de micis satiatus fuit, in cœnâ cœlesti accumbit; sed exclusus epulo ille saginatus. Homines in conuiuiis continentur, à cibus aliis se reseruantes edulio placidiori, quò inde saturentur: ô Domine, si satiabor cùm apparuerit gloria tua, illi me reseruo, & abstineo agrestibus terræ escis. Spe opipari prandij vt meliùs fruatur, ieiunat interim conuiua: ius est, vt spe diuinæ cœnæ saltem abstineamus. Memento, quòd te Christus æquauit cum Angelis; & erit pudor comparem bestiis te facere. Qui omnino non potest suam tollere infamiam, minuit quantum potest, & dissimulat: pudeat nos, opprobrium casus nostri
à felici

à felici ftatu per gulam commemorare quotidie , & quidem cum gaudio & appetitu. Si famem cæli haberes , & honorem aliquem , fastidires terrena : circa quorum delectationem cum necesse fit sumere cibum , perinde oportet te habeas ac si non adesset.

Conuiuia Dei ad cœnam gloriæ es inuitatus : interim ad mensam accumbens Christus fit conuiuia tuus , & abstinebis , si cogites opus esse vt diuidas cum illo. Quidquid detraxeris victui , offer IESV. Pharifæi & Publicani inuitabant Christum : tu Christianus , nimium non erit , si facias idem. Qui alium inuitat , non suum gustum curat , sed conuiuæ placere , cui meliorem partem tribuit : sic cum ad mensam accedis , non arrideas palato tuo , sed tantum stude placere Christi voluntati : cui magnum gustum facies , si tu nolis sumere gustum. Considera illum tribus diebus , quibus Mater sua ipsum amisit , vbi comederit : para illi conuiuium cum sancto Matthæo. Vide Christum , & Discipulos , cum præ victus indigentia spicas vellebant : voca , & de tuo cibo diuidens , epulum fac cum Zacchæo. Intuere quadraginta diebus ieiunantem pro te ; & si cum Angelis non vis ministrare , inuita cum Simone ; & de abstinentia tuâ recreabitur , velut de mensâ præparatâ ab Angelis. Potum petit à Samaritana :

nâ:

DE ADOR. IN SPIRITU ET VER. LIB. III. 333
nâ : tu porrige de calice tuo. Sitio , clamat de
cruce : poculum tuum illi ministra. O quis
mihi daret fel & acetum , & commutarem
calicem cum Christo , succurrens sitienti de
potu meo ! quomodo in tam extremâ neces-
sitate non tibi subuenirem ô Domine ? nunc
possum , & sine dubio plus gustabis hac meâ
voluntate , & abstinendi studio , quàm si iu-
cundissimum poculum oblatum tibi gustas-
ses , quàm inhumanus esset qui tibi non suc-
currisset ? nunc possum , si non bibam ultra
necessitatem. Quomodo sitienti non subue-
niam ? Intuere , anima desiderantem IESVM
pascha manducare nobiscum : comitare
Apostolos , vt particeps sis desideratissimæ
mensæ. Modeste & humiliter illic esto : quæ-
re postremum locum , nec locum adhuc Iu-
dæ eligas. Indignus es accumbere tali men-
sæ : sede ad pedes socij tui proditoris ; ibi et-
iam te inueniet humillimus IESVS. Recogita,
quomodo manducaret tot annis cum san-
ctissimâ Genitrice , & sancto Ioseph : inter-
dum fortasse nollet multa comedere beatif-
sima Virgo , & ab ore suo detraheret buccel-
las , vt daret amantissimo filio , cum præ pau-
pertate vtrique non sufficeret : te priua aliquâ
buccellâ , & da hanc eleëmofynam Virgini,
vt filium alere possit. Recordare , quomodo
lactaret infantem IESVM amantissima Ma-
ter;

ter;

ter; adhuc pro te tunc ieiunaret Filius Dei, & dulcissimis vberibus aliquoties abstineret: tu pro illo particulâ victus saltem abstine, & offer Christo ardentissimâ charitate, quemadmodum lactabat illum beatissima Virgo: imitare, quantum potes, eius amorem. Hoc modo sanctis meditationibus suffocabis, & affectione erga diuina præoccupabis appetitum tuum. Desiderium desiderio expelletur, & gustus gustu. Plus forsitan extirpabitur gula, & tua expurgabitur mens meditatione lectionis, & sanctâ occupatione, quàm ieiuniis ipsis.

Si non te mouerit Christo placere; dignitas & utilitas abstinentiæ deberet conuincere. Nihil magis spiritui auersum quàm immortificatio gulæ. Comede, vt alleues corpus, non vt oneres. Plerique cùm comedunt, magis grauant se, quàm alunt; cibum, qui leuamen vitæ deberet esse, faciunt pondus. Nónne turpissimum est, onerare & infarcire ventrem, vt aselli sarcinam, cùm nostra caro super Cherubim eleuata sit? Intra quem Regnum Dei, & sacrarium Spiritus sancti potest esse; quomodo tam vilis est, vt de stomacho suo faciat manticam, & mortuorum animalium tumbam? Qui templum Dei viui debet esse, qui ad diuinam vitam vocatus est; cur se deiiciet ad omnium abiectissimam
plan-

plantarum ? scilicet ad vitam mortuam, & cœnum vitarum. Plantæ, cùm tantùm sit illis vita nutriri, omni sensu vacant. Tantumdem mentis perditur, quantum cibus afficimur. Quid indignius, quàm iactura vitæ Angelicæ & mentis ? Si præcupidè edas, timor fit tibi ne degeneres, non tam in pecus, sed in arborem & truncum. Adam gulâ victus, statim instar arborum foliis vestitus est, quasi vellet fieri arbor ; in quam intromisit se, fugiens Deum. Gula & nutritio non est vita propria irrationalium solùm, sed insensibilium plantarum, quibus peculiaris vita est nutritio. Ideò plenus venter obturat sensus, inanit mentem, ad insensibilitatem traducens, impediendo vsum rationis, quæ post prandium nimium torpet ; & contrahendo statim somnum, in quo nihil omnino distat homo ab ulmo & platano: nisi quòd statu suo hæc ferat fructum vmbre ; vita verò comedentium est vita dormientium, & vita dormientium, vita cucurbitarum iacentium. Inde qui minus abstinet, minus rationi obediens, quippe insensibilior est : sola vita arborum incapax imperij est. Nutritio ipsa non est in potestate animalis. Cùm increpamus cupiditates, & feras nonnullas, mansuefiunt, & cedunt magistris : at plantæ quæ tantùm curant ali, neminem audiunt, nec rationi parent.

rent.

336 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
rent. Est fex vitarum hæc vita, & remotissi-
ma ab animâ rationis particeps; quanto ma-
gis ab spiritu Dei compote? Canis audiet do-
minum suum; sed non audiet quercus nec
ficus agricolam, neque satur benè audiet
Deum. Adamo, vt contineret eum Deus in
obedientiâ suâ, promulgauit primogenitam
ieiunij legem, & vnigenitam illius felicissimi
status; vt magis commendaret nobis amabi-
lem abstinentiam, quasi quæ sufficiens esset
innocentiam custodire, & reliquas dotes &
virtutes; & quæ aptum redderet hominem
ad audiendum Deum, ei que adhærendum.
Non alij nutrici confidit Dominus filium
suum Adamum dilectum, & Benjaminum
creaturarum, nisi ieiunio; in cuius manus fi-
delissimas commisit illum, vt nutritius ho-
minis esset, & pædagogus obedientiæ. At fra-
cto ieiunio, statim Adam fugit vocem Dei,
tam procul ab adhæsiõne diuinâ, vt non so-
lùm ad Deum non vellet accedere, & quæ-
rere, sed Deum quærentem se fugeret. Ine-
ptus fit, qui abstinere non curat: diuinæ fa-
miliaritati resistet, & inspirationibus sanctis,
abiunctus ab vberibus diuinis.

Quid Deo & ventri? quomodo Deus
charum habebit eum, cuius Deus venter est
charus? Quomodo, ô diuina Veritas, in eo
habitabis, qui amentissimus idololatra est?
Stul-

Stultissimum fuit olim, quòd genu inclinarent iis quæ ipsi homines faciebant: quàm etiam stultum est, quòd tu intemperans homo inclines cor tuum his, quos destruis, saporibus & cibis, & qui te destruent? Quomodo cum Deo epulaberis, quomodo vitam cælestem ages, & volabis cum Deo super pennas ventorum ad vitam immortalem, si gaudes earum rerum vitâ quæ hærent terræ, & fixæ sunt radicibus suis solo, & sunt semisepultæ? Mortalissima est vita nutriendum se: vita enim plantarum est, quæ partim humatæ sunt. Nutritores ventris augent mortalitatem suam, impinguando quod in se mortale est, facti mortaliore impediendo vitam æternam, contaminando mentem, & contrahendo animam, vt corporea solùm fiat. Adam violato ieiunio statim mortalis est factus: tu mortaliore quotidie fis, dum mortibus saginaris, & auidè nutris mortuis animalibus, & conditis, vt in te humentur: at eò felicior eris, quò immortalior; eò immortalior, si minimo alimento indigere assuefias, & acerbo vesci. Tota nostra vita in hoc mundo acerba est, amaritudinibus & laboribus plena: quare dissonè reparatur & sarcitur suauibus rebus? Comede solùm vt viuas: talis sit cibus, qualis vita reliqua. Non viuis vt comedas; sed viuis vt moriaris,

Y

ris,

338 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
ris, & comedis ne citò moriaris. Celerius
mors venit nimio cibo & delicato: cibus
tantùm sit medicina vitæ, non venenum &
corruptio.

Satis sit tibi condimentum fames tua, &
fel & acetum Christi; qui propterea illud in
cruce potavit, quoniam qui aduersus pecca-
tum præliatur, non debet vti rebus iucundis:
coniunctio quoque hyssopi cum spongiâ vim
detergendi significat, vt purgationis animæ
forma daretur. Abstinentiâ & acerbitate ter-
gitur character diuinus, & purgatur sancta a-
nimi puritas, vt Deo copuletur, & capax di-
uinorum fiat: nam si ieiunium pellit dæmo-
nes pertinaciores ab alieno corpore; quantò
magis alliciet Deum facilem & benignum in
corpus proprium? Si tanta ieiunij est gratia,
vt illo purifices alios, te ipsum magis sanctifi-
cabit. Quid diuinum spirat, qui spirat absti-
nentiam & famem: ipsum corpus quodam-
modò eleuatur vi spiritus expediti. Ferrum
graue est, sed euadit leue spiritu magnetis: tu
quoque si à Deo te suspendas, alleuabit cor-
pus tuum vigore spiritus, intellectuale & qua-
si incorporeum reddens. rarefit quoque con-
textus nostri corporis per abstinentiâ, vt a-
nimæ iam traluceant diuina; ipsaque com-
modiùs gubernabit illud, iam proportione
sibi conuenienti deuastatum & sine cortice
pingui

pingui magis politum; nec enim magnum pondus idoneè se finit tractari.

Denique abſtinentia tantum bonum eſt, vt nulli rei non ſit optima. Aliæ virtutes animam honeſtant; abſtinentia & corpori & animæ ſalutaris eſt. Sancti, & Philoſophi abſtinentiores diu vixerunt. Homines cùm immortales futuri eramus, ſolùm oleribus & fructibus terræ in illo feliciffimo innocentiaè ſtatu contenti fuiſſemus: nunc quoque temperantia reſtituit homini aureum ſæculum. Iuuat inedia ſalutem corporis; ipſa eſt medicina naturalis, ipſa medicina vniuerſalis omnibus morbis idonea. Peritiffimi Medici primum pharmacum cuius morbo inedia porrigi iubent: nam oppletio metropolis eſt morborum, & præcipuus mortis ſatelles. Omnes ferè iuuenum immaturas mortes ingluuiſ patrat. At ſi omnibus affectionibus corporis medetur inedia, animæ quoque vniuerſos affectus ſanabit. Elatas ceruices famas frangit, auaros cogit ad impenſas, otioſos & deſides ad operas inſtigat, luxurioſos caſtificat, iracundos manſuefacit. Si ergo omnibus vitiis reſiſtit frugalitas, cùm eſt inuita; ſi cùm non eſt virtus, generat virtutes; quid reſtat, cùm virtus vera & ſincera eſt, niſi quòd Deū animæ ſociet & in eà ſtabiliat? Cum ieiuno Eliâ & Moyſe, Deus gauifus eſt confabulari.

Verùm perinde vt ieiunium auerruncat & fugat dæmones, ita saturitas Deum. Nisi hoc vitium ableges, & virtutem temperantiæ in animo stabilias, in reliquis potes desperare. Perinde erit, ac si canes molestos volens abigere pro lapide conicias panem. Prior intestinus & ciuilis hostis superari debet, quàm possint externi.

CAPVT XIII.

*Quòd vitæ ratio sit sumenda frequenti
discussione sui.*

RARò respiciunt homines vitam suam; ideo frequenter pessima conspicitur: plerumque nihil consulunt de actibus suis, ad summum aliquando quid facturi sint, sed rarò quid fecerint; cum vix sciant quomodo sit benefaciendum, nisi considerent quid sit malefactum. Ex præteritis damnis futura prosperantur. Mercatores noctu computant lucrum diurnum; & si detrimentum inueniant, alio die aliisque rebus statuunt restaurare. Domini rationem vilissimarum rerum exigunt à seruis: quomodo anima humana, quæ cælum & terram superat, sine rationibus relinquitur? In dispendio minuti æris scrupulosi sunt, & damna æterni lucri non curant. Respublica sine Magistratu, vulgus
scele-